

**Пояснювальна записка від 06.02.2025 року щодо
виконання бюджету Миколаївської
сільської територіальної громади за 2024 рік**

Фактично за 2024 рік до бюджету Миколаївської сільської територіальної громади надійшло 96 715,7 тис.грн, у тому числі до загального фонду бюджету - 90 524,0 тис. грн; до спеціального фонду бюджету - 6 191,7 тис. грн.

Планові показники надходження доходів до загального фонду бюджету виконані на 106,9%, у тому числі по власним надходженням - на 110,4% (понад план отримано 5 809,6 тис.грн). Планові показники надходження доходів до спеціального фонду бюджету виконані на 473,9% у тому числі по власним надходженням - на 602,3% (понад план отримано 5 896,8 тис.грн).

У порівнянні з 2023 роком доходи загального фонду бюджету по власним надходженням зменшилися на 63,5% або на 107 809,8 тис.грн. Зменшення відбулося у зв'язку зі змінами у законодавстві, згідно з якими з 01.10.2023 ПДФО з грошового забезпечення військовослужбовців стовідсотково зараховується до державного бюджету. Якщо провести порівняння у співставних умовах, то доходи загального фонду бюджету громади без врахування трансфертів за звітний рік збільшилися на 8 671,9 тис.грн або на 16,3% у порівнянні з попереднім роком. Доходи спеціального фонду бюджету у 2024 році збільшилися на 31,1% або на 1 399,0 тис.грн у порівнянні з 2023 роком.

Бюджетоутворюючим джерелом дохідної частини загального фонду бюджету є податок та збір на доходи фізичних осіб, який займає 55,6% у сумі власних надходжень загального фонду бюджету. За звітний період надходження цього податку до бюджету Миколаївської сільської територіальної громади склали 34 390,6 тис.грн. Якщо порівнювати з надходженнями за 2023 рік у співставних умовах, то надходження ПДФО за звітний період збільшилося на 4 478,0 тис.грн або на 15,0%.

Надходження до бюджету громади рентної плати та плати за використання інших природних ресурсів у власних доходах загального фонду бюджету громади за 2024 рік становлять всього 0,03% або 18,1 тис.грн. Планові показники виконані на 132,8%. У порівнянні з попереднім роком доходи збільшилися на 21,8%. Це пов'язано з заготовкою на території області деревини для будівництва фортифікаційних споруд.

Акцизний податок у структурі дохідної частини загального фонду бюджету складає 11,0 %. За звітний період до бюджету громади надійшло 6 823,3 тис.грн акцизного податку. У порівнянні з 2023 роком надходження збільшилися у 2,3 рази. Це пов'язано зі значним збільшенням ввезення у 2024 році на митну територію України пального.

Місцеві податки є другим за обсягом джерелом наповнення бюджету громади. Питома вага їх у власних надходженнях загального фонду бюджету у звітному періоді склала 32,5%. За звітний період до загального фонду бюджету надійшло 20 104,7 тис.грн місцевих податків. У порівнянні з 2023 роком приріст склав 4,8 % або 919,6 тис.грн.

Місцеві податки включають податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, земельний податок, орендну плату за землю та єдиний податок з юридичних і фізичних осіб.

За звітний період до бюджету громади надійшло 305,8 тис.грн податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, що на 8,8% або 31,7 тис.грн менше ніж у 2023 році. Це пояснюється сплатою у 2023 році окремими платниками заборгованості за попередні періоди.

За 12 місяців 2024 року до бюджету громади надійшло 1 481,9 тис.грн земельного податку та 10 093,7 тис.грн орендної плати за землю. У порівнянні з попереднім роком приріст надходжень склав 7,6% або 818,6 тис.грн. Це, насамперед, пов'язане з переукладанням договорів оренди земельних ділянок з підвищенням відсоткової ставки з 3% до 12% та зі сплатою заборгованості по земельному податку з фізичних осіб за попередні роки, а також зі сплатою заборгованості ФГ «Постольне» по орендній платі згідно судового рішення.

Надходження єдиного податку за 2024 рік склали 8 233,3 тис.грн, що на 1,1% або на 132,7 тис.грн більше у порівнянні з 2023 роком. Це пов'язано із підвищенням мінімальної заробітної плати, що спричинило збільшення надходжень до місцевого бюджету, а також збільшенням надходжень від платників III групи єдиного податку у зв'язку з відновленням виробничих потужностей.

Неподаткові надходження, питома вага яких складає 0,9% у структурі дохідної частини загального фонду бюджету, за звітний період склали 541,5 тис.грн, що на 28,7% або 218,3 тис.грн менше ніж за попередній рік. Вищезазначені надходження включають: штрафи та інші надходження (113,1 тис.грн), адміністративні збори і платежі (155,5 тис.грн), державне мито (0,5 тис.грн), орендну плату за користування комунальним майном (173,6 тис.грн) і орендну плату за водні об'єкти (98,8 тис.грн). У зв'язку з обстрілом країни-агресора було повністю зруйноване приміщення ангара, яке здавалося в оренду ГО АСК «Навігатор». Рішенням сесії Миколаївської сільської ради орендарю скасували орендну плату. Також треба прийняти до уваги, що штрафи та адміністративні збори – це разові надходження, які не можуть бути прораховані.

Також у звітному періоді отримані кошти від операцій з капіталом, які при плануванні бюджету не були передбачені. Так, за реалізацію безхазяйного майна (залишку будівлі колишньої школи (в подальшому колгоспної їдальні та гуртожитку), розташованому у с. Яструбине) від ТОВ «Центр Брокерських Послуг» до бюджету громади надійшло 15,7 тис.грн.

Дохідна частина **спеціального фонду бюджету громади** включає екологічний податок (1,1% від загальної суми надходжень до спеціального фонду бюджету без врахування трансфертів) і благодійні внески, гранти та подарунки (98,9%).

Надходження екологічного податку за звітний період склали 66,4 тис.грн. У порівнянні з попереднім роком надходження екологічного податку до бюджету громади збільшилися на 48,8% або 21,8 тис. грн.

За рахунок неподаткових надходжень до бюджету громади у звітному періоді отримано 5 830,3 тис.грн, що на 30,9% або на 1 377,2 тис.грн. більше ніж за минулий рік, а саме:

- надходження від плати за послуги, що надаються бюджетними установами, склали 57,5 тис.грн (це реалізація макулатури - 4,1 тис.грн, реалізація невикористаних продуктів харчування - 5,6 тис.грн та 47,8 тис.грн. - батьківська плата за харчування);
- надходження для виконання цільових заходів за 2024 рік склали 205,8 тис.грн (це кошти Центру зайнятості на оплату праці задіяних осіб);
- найбільшу частку у неподаткових надходженнях (95,5%) склали благодійні внески та подарунки - 5 566,6 тис.грн.

Так, відділом освіти, молоді та спорту отримано:

- від Сумської обласної організації товариства Червоного Хреста України дизельні генератори на суму 2 079,8 тис.грн;
- від громадської організації «ЮСАП» резервна система для генератора (232,8 тис.грн); проектор, проекційний екран, крісла-мішки (33,5 тис.грн);
- від Агенції регіонального розвитку дизпаливо для закладів загальної середньої освіти (19,3 тис.грн);
- від громадської організації «СХІД» талони на дизельне паливо (55,9 тис.грн);
- Департамент освіти і науки Сумської ОДА передав закладам освіти Миколаївської сільської громади підручники для поповнення бібліотечних фондів (236,7 тис.грн), аптечки першої допомоги (57,1 тис.грн), канцелярські набори та набір для проведення уроків з фізичного виховання (103,6 тис.грн), хромбуки та ноутбуки (239,7 тис.грн),

У 2024 році Миколаївська сільська рада безоплатно отримала від ТОВ Nordisk Gmdll пожежний автомобіль (1 494,4 тис.грн), а від ТОВ "ВВМ ТРЕЙДІНГ" - сіткове полотно та спанбонд (16,1 тис.грн) для виготовлення сіток для потреб військових, від БО «НОВА Україна» отримано автомобіль швидкої допомоги (709,1 тис.грн), від БФ «ХАЙТЕХ» - осмотичну систему з мінералізацією (77,5 тис.грн), від Департаменту цивільного захисту населення отримано планшет, ноутбук, БФП (153,4 тис.грн), від Департаменту з питань соціальної політики - дизельний генератор (57,7 тис.грн).

За 12 місяців 2024 року до загального фонду бюджету громади надійшло 28 630,2 тис.грн **трансфертів** із державного та обласного бюджетів, а саме:

- освітня субвенція з державного бюджету - 14 233,4 тис. грн, що на 14,2% або на 1 773,5 тис.грн більше ніж у 2023 році;

- додаткова дотація з державного бюджету на здійснення повноважень органів місцевого самоврядування на деокупованих територіях України, що зазнали негативного впливу у зв'язку з повномасштабною збройною агресією РФ - 14 329,1 тис. грн, що на 3,5% або на 482,8 тис.грн більше ніж у 2023 році;

- субвенція з обласного бюджету на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету - 58,0 тис. грн;

- субвенція з обласного бюджету за рахунок залишку коштів субвенції на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами, що утворився на початок бюджетного періоду - 9,7 тис.грн.

За 12 місяців 2024 року до спеціального фонду бюджету громади надійшло 294,9 тис.грн **трансфертів** із державного та обласного бюджетів, а саме:

- субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на покращення якості гарячого харчування учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти в сумі 15,0 тис.грн;

- субвенція з обласного бюджету на реалізацію спільного з Всесвітньою продовольчою програмою ООН проекту для часткового забезпечення витрат для організації гарячого харчування учнів 1-4 класів протягом 2023/24 навчального року в сумі 4,6 тис. грн;

- субвенція з обласного бюджету за рахунок залишку коштів освітньої субвенції, що утворився на початок бюджетного року, в сумі 275,3 тис. грн на придбання мультимедійного обладнання.

Залишок коштів по загальному фонду бюджету громади станом на 31.12.2024 в управлінні Державної казначейської служби України у Сумському районі склав 10 869 750 грн 42 коп., по спеціальному фонду – 89 588 грн 58 коп. Також, на залишках обліковується субвенція з державного бюджету на покращення якості гарячого харчування учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти в сумі 15 000 грн.

Місцевих запозичень, боргу, гарантій та гарантованого боргу немає.

Фактично видатки бюджету Миколаївської сільської територіальної громади за 2024 рік склали 105 791,3 тис.грн, що становить 94,7 % до затверджених бюджетних призначень, та у 2,5 рази або на 156 948,7 тис.грн менше проти 2023 року, з них:

– по загальному фонду фактичні видатки склали 100 870,7 тис.грн (або 95,4% від запланованих), що у 1,9 разів менше ніж у 2023 році;

– по спеціальному фонду фактичні видатки склали 4 920,5 тис.грн (81,7 % від запланованих), що у 13,3 рази менше ніж у 2023 році.

Це пов'язано зі змінами чинного законодавства України, згідно з яким з 01.10.2023 року з місцевих бюджетів вилучений податок на доходи фізичних осіб з грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями та особами рядового і начальницького складу, що сплачуються податковими агентами у вигляді заробітної плати.

Видатки на галузь «Освіта» за звітний період склали 36,8% загального річного обсягу видатків або 38 973,9 тис.грн, що становить 92,7 % до затверджених бюджетних призначень. За рахунок коштів субвенцій з державного бюджету профінансовано 14 581,0 тис.грн, що становить 37,4% від загальної суми видатків; за рахунок коштів бюджету Миколаївської сільської

ТГ профінансовані видатки в сумі 24 392,9 тис.грн або 62,6% загального обсягу видатків. У порівнянні з 2023 роком видатки на галузь освіти загалом зменшилися на 28,3%.

Видатки на галузь **«Охорона здоров'я»** за звітний період склали 4,2 % загального річного обсягу видатків бюджету громади. За 2024 рік обсяг видатків склав 4 475,9 тис.грн, що становить 98,7% до затверджених бюджетних призначень. У порівнянні з 2023 роком видатки на охорону здоров'я загалом зменшилися на 44,7%. Для порівняння, за кошти НСЗУ у 2024 році профінансовані видатки у сумі 3 269,6 тис.грн, що становить 42,2% від загального обсягу видатків на охорону здоров'я.

«Соціальний захист та соціальне забезпечення» За 2024 рік видатки склали 10,6% загального річного обсягу видатків бюджету громади або 11 179,5 тис.грн, що становить 98,6 % до затверджених бюджетних призначень. У порівнянні з попереднім роком видатки зменшилися на 22,7% або на 3 289,0 тис.грн. за рахунок зменшення чисельності членів добровольчого формування територіальної оборони Миколаївської громади, що відповідно спричинило зменшення витрат на виплати їм матеріальної допомоги.

«Культура і мистецтво» За звітний період видатки на культуру склали 7,3 % загального річного обсягу видатків бюджету або 7 757,9 тис. гривень, що становить 92,5 % до затверджених бюджетних призначень. У порівнянні з 2023 роком видатки на культуру загалом зменшилися на 29,5%.

«Фізична культура і спорт» За 2024 рік видатки склали 0,5% загального річного обсягу видатків або 480,0 тис.грн, що становить 100% до затверджених бюджетних призначень. У порівнянні з 2023 роком видатки на фізичну культуру і спорт загалом зменшилися на 53,8%.

«Житлово-комунальне господарство» За звітний рік видатки склали 5,2% загального річного обсягу видатків бюджету громади або 5 479,4 тис.грн, що становить 88,7 % до затверджених бюджетних призначень. У порівнянні з 2023 роком видатки на ЖКГ загалом зменшилися у 7,8 разів.

«Будівництво та регіональний розвиток» За 2024 рік видатки склали 0,1% загального річного обсягу видатків бюджету громади або 114,9 тис.грн, що становить 100 % до затверджених бюджетних призначень. Видатки на регіональний розвиток у звітному періоді склали лише 1% від обсягу видатків минулого року.

«Транспорт та транспортна інфраструктура, дорожнє господарство» За звітний період видатки склали 0,9% загального річного обсягу видатків або 1 000,0 тис.грн, що становить 100,0 % до затверджених бюджетних призначень. У порівнянні з 2023 роком видатки на розвиток дорожньої інфраструктури загалом зменшилися у 14,3 рази.

«Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру» За звітний період видатки склали 1,8% загального річного обсягу видатків бюджету громади або 1 867,3 тис.грн, що становить 93,1 % до затверджених бюджетних призначень. У порівнянні з 2023 роком видатки на захист населення і територій загалом збільшилися на 42,0%. Це пов'язано зі значним збільшенням обстрілів рф території громади,

що призвело для руйнувань житлового та нежитлового фонду, які частково ліквідовувалися за рахунок коштів місцевого бюджету.

«Громадський порядок та безпека» За звітний рік видатки склали 2,6% або 2 787,1 тис.грн, що становить 99,3% до затверджених бюджетних призначень. У порівнянні з 2023 роком видатки на організацію безпечного проживання в Миколаївській громаді загалом зменшилися на 78,7%. У перші два роки повномасштабного вторгнення РФ на територію України для потреб ДФТГ за кошти місцевого бюджету придбавалося багато техніки та дороговартісного обладнання (тепловізори, БПЛА тощо). Якщо у 2023 році з спеціального фонду профінансовані видатки в обсязі 9 280,2 тис.грн, то у 2024 році видатки становили 268,3 тис.грн.

«Охорона навколишнього природного середовища» За звітний період видатки склали 0,04% загального річного обсягу видатків або 38,2 тис.грн, що становить 87,4 % до затверджених бюджетних призначень. У порівнянні з 2023 роком видатки на охорону навколишнього середовища загалом зменшилися на 98,5 %. У 2023 році по даному коду здійснювалися видатки на ремонт гідропоруд у селах Кекине та Капітанівка.

«Державне управління» У 2024 році видатки склали 17,1% загального річного обсягу видатків бюджету громади або 18 053,4 тис.грн, що становить 96,0% до затверджених бюджетних призначень. У порівнянні з 2023 роком видатки на утримання апарату управління сільської ради та фінансового управління, керівництва відділу освіти, молоді та спорту і відділу культури загалом збільшилися на 21,8%. Збільшення видатків пов'язано з тим, що з 01.01.2024 року у складі виконавчих органів сільської ради з'явився ще один головний розпорядник бюджетних коштів – відділ культури, керівництво якого фінансується по даному коду видатків.

На **інші напрямки** у 2024 році спрямовано 150,9 тис.грн бюджету громади або 0,1% загального річного обсягу видатків. 130,1 тис.грн – це видатки на заходи з землеустрою, які у порівнянні з 2023 роком зменшилися у 2,7 рази. Відсоток виконання до затверджених річних показників становить 79,8%. Видатки в обсязі 20,8 тис.грн - це сплата членських внесків до Всеукраїнської Асоціації ОТГ та до Всеукраїнської Асоціація міст України.

Загальний обсяг **трансфертів**, переданих до бюджетів усіх рівнів, у 2024 році склав 12,7 % загального обсягу видатків бюджету громади. Загалом до бюджетів усіх рівнів перераховано 13 432,8 тис.грн.

На 23,5% збільшився у 2024 році обсяг субвенцій з бюджету Миколаївської сільської територіальної громади державному бюджету на заходи з безпеки і оборони. Якщо у 2023 році обсяг субвенцій становив 9 085,5 тис.грн, то у 2024 році він зріс до 11 197,6 тис.грн, що склало 10,6% загального обсягу видатків.

У 2024 році виділялася субвенція з місцевого бюджету державному бюджету на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів для відділу фінансів Сумської РДА в сумі 20,0 тис.грн.

У 3,8 рази зменшився обсяг субвенцій, перерахованих з бюджету Миколаївської громади до інших місцевих бюджетів. У 2023 році цей показник становив 8 355,6 тис.грн, у 2024 році – 2 215,2 тис.грн. Треба зазначити, що

1 615,2 тис.грн – це кошти на оплату послуг комунальних установ інших територіальних громад, які у 2024 році надавали свої послуги мешканцям Миколаївської сільської територіальної громади (Центр надання соціальних послуг Нижньосироватської сільської ради, Інклюзивно-ресурсний центр та Центр перепідготовки педпрацівників Степанівської селищної ради, Об'єднаний трудовий архів Сумської районної ради, рятувально-водолазна служба Сумської міської ради).

Також, 500,0 тис.грн було перераховано до бюджету Миропільської сільської територіальної громади Сумського району для матеріальної допомоги бійцям особового складу ДФТГ-1 Миропільської сільської ради.

У 2024 році з бюджету громади до обласного бюджету Сумської області перераховані кошти у сумі 100,0 тис.грн на проведення поточного ремонту та дооснащення меблями поліклінічного відділення «Сумського обласного клінічного госпіталю ветеранів війни».

Кошти резервного фонду у 2024 році не використовувалися.

Кредиторська заборгованість станом на 31.12.2024 року відсутня.

**Начальник фінансового управління
ПАШКУРОВА**

Вікторина